

131/2011. (XII. 21.) VM rendelet
a Zabanyik-hegy természetvédelmi terület létesítéséről

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 85. § (2) bekezdés 3. és 13. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § 1) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § (1) Védetté nyilvánítom Zabanyik-hegy természetvédelmi terület elnevezéssel a Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, Szőlősardó közigazgatási területén lévő, Szőlősardó 024, 025, 032, 033, 034 ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú, összesen 62,51 hektár kiterjedésű területet.

(2) Az (1) bekezdésben szereplő helyrajzi számú ingatlanok az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet alapján európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek.

2. § A védetté nyilvánítás célja a területen található lejtősztyepprétek, fűszáraz gyepek, felhagyott gyümölcsösök, karsztbokorerdők természeti értékeinek, kiemelten az osztrák sárkányfű (*Dracocephalum austriacum*) populációinak megőrzése.

3. § A védett természeti terület természetvédelmi kezelési tervét az 1. melléklet tartalmazza.

4. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

1. melléklet a 131/2011. (XII. 21.) VM rendelethez

A Zabanyik-hegy természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési terve

1. Természetvédelmi célkitűzések

1.1. A fokozottan védett osztrák sárkányfű (*Dracocephalum austriacum*) állományának megőrzése, a faj populációjának és egyéb védett értékeknek otthont adó sztyepprétek megőrzése.

1.2. A természetes szerkezetű és összetételű (idegenhonos fajok jelenlététől mentes) növénytakaróval fedett gyepes élőhely fenntartása.

1.3. A terület botanikai és zoológiai értékeinek teljes körű feltárása, természetvédelmi helyzetük folyamatos figyelemmel kísérése és dokumentálása.

1.4. A terület oktatási és bemutatási célú hasznosítása.

2. Természetvédelmi stratégiák

2.1. Az osztrák sárkányfű, valamint a területen található további védett növény- és állatfajok védelme élőhelyvédelmi beavatkozások útján. A osztrák sárkányfűnek otthont adó sztyeppréten a cserjésedés megakadályozása, szükség esetén vegetációs időszakon kívül szelektív cserjeirtással.

2.2. A terület gyepeinek kaszálással való fenntartása.

2.3. Idegenhonos fajok elsősorban az erdeifenyő (*Pinus sylvestris*) és a feketefenyő (*Pinus nigra*) eltávolítása a területről.

2.4. Tájhasználat, területhasználat összhangjának biztosítása a természetvédelmi célkitűzésekkel.

2.5. A terület táji értékei védelmének biztosítása a tájkép-átalakítással járó tevékenységek tiltásával.

2.6. A legszükségesebb természetvédelmi infrastruktúra kiépítése és fenntartása.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1.1. Fajok védelme

a) Az osztrák sárkányfű virágzásának időszakában a Természetvédelmi Örszolgálat fokozott jelenléttel gondoskodik az állomány megóvásáról.

b) A gyepterületen a cserjésedést az osztrák sárkányfű élőhelyének megőrzése, fenntartása érdekében minimális beavatkozásokkal - cserjeirtás - vissza kell szorítani. A cserjeirtásra, annak módjáról és idejéről a természetvédelmi kezelésért felelős Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósággal (a továbbiakban: igazgatóság) előzetesen egyeztetve, csak a téli időszakban (december 1-február 28.) kerülhet sor.

c) A kaszálás és száruzózás időpontját a fokozottan védett és védett növényfajok virágzásának és termésérlelésének figyelembevételével kell meghatározni, e beavatkozásokra adott évben csak augusztus 15-ét követően kerülhet sor.

d) A lekaszálás és a taposás elkerülése érdekében az igazgatóság gondoskodik az osztrák sárkányfű termőhelyének kb. 50 cm magas gallykerítéssel történő körbekerítéséről.

e) A gyepfenntartó kaszálások és száruzózások alkalmával az osztrák sárkányfű termőhelyét el kell kerülni.

f) A taposási kár elkerülése érdekében a területen található, az ingatlan-nyilvántartásba be nem jegyzett földutakat fel kell számolni.

g) A kaszálás során keletkezett szénát a területről 30 napon belül le kell hordani.

3.1.2. Látogatás

a) A terület legfeljebb 20 fő létszámú csoportok számára szabadon látogatható, ennél nagyobb létszámú csoportok csak az igazgatóság által biztosított szakvezetéssel látogathatják a területet. A létszámkorlátozás a terület oktatási és bemutatási célú hasznosítására is vonatkozik.

b) A terület idegenforgalmi, üdülési és rekreációs célokat nem szolgálhat, ilyen jellegű fejlesztés (jelzett turistaút és kilátópont kiépítése) tilos.

c) A területen karbantartási munkálatokat végzők és jogszerűen gazdálkodók részére biztosítani kell a belépést.

3.1.3. Kutatás, vizsgálatok

Kutatási tevékenység a területen csak a természetvédelmi hatóság által, a részletes kutatási terv alapján kiadott engedély birtokában, az igazgatósággal és a tulajdonossal a kutatás helyéről és idejéről történt előzetes egyeztetést követően lehetséges.

3.1.4. Terület- és földhasználat

a) A területen új építmény létesítése tilos.

b) A területen vadászati és vadgazdálkodási létesítmény elhelyezése - hordozható magasles kivételével - tilos.

- c) A területen csak az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett földutak használhatók gépjárművel.
- d) A növényzettel benőtt, ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett földutakat ki kell tisztítani.
- e) A gyepterületen tilos a művelési ág megváltoztatása.
- f) A területen a mesterséges vadkibocsátás és a zárttéri vadtartás tilos.
- g) A területen a földről történő vadetetés tilos.

3.1.5. Természetvédelmi infrastruktúra

A terület határán hatósági tájékoztató táblákat kell kihelyezni, és gondoskodni kell fenntartásukról.

3.2. Művelési ághoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

Gyep (rét, legelő) művelési ágú területek kezelése

a) Az osztrák sárkányfű élőhelyén a gyepet jó természetességi állapotban kell megőrizni. A fokozottan védett faj állományát veszélyeztető mértékű cserjésedés esetén kismértékű szelektív, a védett cserjefajokat megtartó cserjeritkítást kell végezni.

b) Az osztrák sárkányfű élőhelyének kivételével a gyep évente egy alkalommal, augusztus 15-ét követően géppel lekasálható.

c) A gyep legeltetése a talajfelszín bolygatásának elkerülése érdekében, valamint a gyep égetése tilos.

d) A gyeppen megjelenő idegenhonos fafajok (az erdeifenyő, a feketefenyő) szórványosan előforduló egyedeit el kell távolítani, e tevékenységet egyeztetni kell az illetékes erdészeti hatósággal.

e) Gyepet is érintő fahasználati tevékenységek közül fakivágást, faanyag mozgatását és felkészítését, továbbá cserjeirtást csak vegetációs időszakon kívül, téli időszakban (december 1-jétől február 28-ig), fagyott és hóval borított talajon lehet elvégezni.

f) A Szőlősardó 2H erdőrészlettel határos Szőlősardó 024 helyrajzi számú gyeppen tilos a faanyagmozgatás és a deponálás.